

POZASZKOLNE BARIERY EDUKACYJNE KLIENTA PORADNI PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ W ŚWIĘTOCHŁOWICACH

Pracownikiem poradni psychologiczno – pedagogicznej jestem od dwudziestu lat. W mojej pracy, ba ci dzień, staram się pomagać w rozwiązywaniu różnorodnych problemów, z którymi zgłasza się (lub jest zgłaszana przez rodzica, nauczyciela) młodzież i dzieci. Analizując statystykę na przestrzeni upływających lat można stwierdzić, że zwiększa się liczba korzystających z naszych usług. Jednak, i dawniej, i dzisiaj najczęstszą przyczyną zgłoszeń (po pomoc do poradni) są niepowodzenia w szkole.

Z trudnościami w nauce mamy do czynienia, gdy istnieje rozbieżność między wymaganiami szkoły związanymi z oddziaływaniami dydaktycznymi, a osiągnięciami ucznia. Określenie to stwierdza obiektywny stan lecz nie zawiera żadnych informacji o jego przyczynach. Natomiast by udzielić skutecznej pomocy (a taki jest cel PPP) najpierw musimy znać przyczynę problemu. Wiele osób (zwłaszcza rodziców i dzieci) uważa, że przyczyn takich należy poszukiwać w szkole. Niewątpliwie ważne jest jaka jest szkoła lecz także to jaki jest uczeń. Najważniejsze jednak znacznie ma to czy stosowane środki i wymagania są dostosowane do zróżnicowanych możliwości uczniów. Słuszność tych wywodów potwierdza wiele opracowań w literaturze fachowej.

Naprzeciw oczekiwaniom (co do zmian w szkole) wychodzi wdrażana reforma edukacji. Reforma ta poprzez zmiany w strukturze szkolnictwa oraz stawiane priorytety ma między innymi zapobiegać niepowodzeniom szkolnym. Pozostaje więc aktywnie uczestniczyć w zachodzących zmianach, dokonywać korekt, wyciągać wnioski na przyszłość oraz oczekiwać na pozytywne efekty.

Zapoznając się z w/w problemem okazuje się, że nie tylko ba szkole spoczywa odpowiedzialność za trudności w nauce. Istnieją także inne pozaszkolne bariery edukacyjne prowadzące do niepowodzeń szkolnych.

Z perspektywy swojego doświadczenia zawodowego lecz biorąc także pod uwagę zmiany aktualnie zachodzące w otaczającej nas rzeczywistości (przeobrażenia ekonomiczne oraz ustrojowe) chciałabym odpowiedzieć na pytanie:

Jakie są pozaszkolne bariery edukacyjne i gdzie ich poszukiwać?

Tak postawione pytanie pozwoli poznać przyczyny zjawiska, a znając przyczyny będziemy mogli pomóc w rozwiązywaniu zaistniałego problemu. A najważniejszym zadaniem PPP jest pomagać dzieciom i młodzieży w rozwiązywaniu problemów.

Dziecko i system szkolny nie stanowią wyizolowanego układu odniesienia, podlegają bowiem zewnętrznym czynnikom. Wpływają na nie warunki ekonomiczno-społeczne, rozpatrywane w różnych wymiarach, począwszy od rodziny poprzez środowisko lokalne aż

po kraj. Nie ulega wątpliwości, że trudności w uczeniu się szkolnym są wielorako uwarunkowane.

Odpowiadając na wyżej postawione pytania skoncentrujemy się na uczniu, jego Możliwościach oraz jego rodzinie (rodzice, rodzeństwo, wspólnota materialne). Będziemy analizować te czynniki gdyż poradnia dysponuje informacjami w/w zakresie.

Dokonano analizy 79 osób (27 – płeć żeńska, 52 – płeć męska), o rozpiętości wiekowej od 7 do 18 lat. Weryfikując hipotezy badawcze dotyczące ilorazów inteligencji oraz środowiska rodzinnego uzyskano następujące wnioski:

- IQ jest pozaszkolną barierą edukacyjną (im niższy tym częściej brak sukcesów w szkole),
- są uczniowie, którzy mimo IQ powyżej 100 borykają się z niepowodzeniami szkolnymi,
- rodzina, w której funkcjonuje dziecko to kolejna pozaszkolna bariera edukacyjna,
- często przyczyną niepowodzeń szkolnych jest rodzina wielodzietna oraz rodzina borykająca się z trudnościami socjalno-bytowymi,
- są jednak dzieci z rodzin dobrze i bardzo dobrze sytuowanych mające trudności szkolne.

Uzyskane dane po raz kolejny potwierdzają zasadność dogłębnego poznawania ucznia i jego rodziny dokonując diagnozy mającej pomóc w rozwiązywaniu problemów szkolnych. Analiza ta uwypukla ponadto istotę wychowawczej roli rodziny, o której powinna pamiętać nie tylko szkoła lecz przede wszystkim rodzice. Muszą oni pamiętać, że nikt ich w tej roli nie zastąpi, nawet najlepiej zreferowana szkoła.